

اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: کشمیری نخودی آهار
مهراه، جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای مجدول زرکوب، ۲۸ گ، ۱۵
سطر، اندازه: ۲۳×۱۲/۶ اسم [اهدائی رهبر: ۸-۱۶۰]

● **انساب اکراد / انسب / فارسی**

ansāb-e akrād

تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه: ۱۰۴ عکسی
درباره انسب اکراد؛ بی‌ک، بی تا [جنگ: ۱-۴۴۴]

✓ ● **الانساب الی البلدان = النسبة الی المواضع و**

البلدان / تراجم / عربی

al-ansāb ila-l buldān = an-nisba ila-l mawāḍi' wa-l buldān

ابومخرمه، عبدالله طیب بن عبدالله، ۸۷۰-۹۴۷ قمری
abū-maxrame, 'abd-ol-lāh tayyeb ebn-e 'abd-ol-lāh
(1466-1541)

کتابی است در بیان منسوبین به شهرها به ترتیب حروف هجاء از حرف همزه تا یاء و در واقع فرهنگ‌نامه‌ای است از معروفین و منتسبین به شهرها و قریه‌ها که نخست در هر کلمه و ماده لقبی ضبط حروف و حرکات و پس از آن به بیان نسب و ترجمه احوال صاحب یا صاحبان آن لقب پرداخته است. مؤلف در سبب تألیف این کتاب می‌گوید: «من کتاب‌هایی را در انسب قبایل و آباء دیده‌ام و خواستم کتابی بیابم در انسب و منتسبین به بلدان لکن کتاب جامعی در این باب ندیدم تا اینکه به مسوده قاضی مسعود بن سعد بن احمد ابی شکیل انصاری جزری (که جد مادری مؤلف است) برخوردم که در آن، نام عده‌ای از شهرها را به اختیار یاد کرده و از آن شهرها توصیفی نموده و سپس کسانی را که به آن شهرها منسوب هستند نام برده از علما و رؤسای مشهور اما موفق به اتمام آن نگردیده و تا آخر حرف راء را نوشته و بعد از آن حرف «ف» به طور پراکنده. من تصمیم گرفتم که آن کتاب را تمام کنم و رونویسی کردم لکن آن نسخه را گم کرده و مدتها گذشت تا اینکه چیزهایی را به‌طور پراکنده گرد آوردم شبیه آن کتاب و در این یادداشت‌هایم بیشتر از تاریخ ابن خلکان و طبقات تاج الدین سبکی و تاریخ فارسی و تاریخ جندی و جز اینها بهره گرفتم. سپس دیدم که این کاری است کم فایده، لذا مصمم شدم که تا نام محدثین مشهور و جز آنهایی که به شهرها منسوب می‌باشند در ذیل هر عنوانی بیاورم چون نیاز کسی که حدیث و فقه می‌خواند به چنین کتاب خیلی زیاد است، گرچه ممکن است نسب کسی شبیه باشد به نسب شخص دیگری که منسوب به شهری هست لکن او از آن شهر نیست، مهمترین کار من کتاب «ما اتفق لفظاً و اختلف وضعاً» تألیف شیخ حافظ شمس الدین ذهبی و کتاب تبصرة المنتبه

چاپ آن در مصر در ۱۹۵۹م می‌باشد؛ ۵۹۸ گ، ۳۷ سطر [عکسی
ف: ۲-۱۲۸]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۶۴۸ عکسی

آغاز: خبر رستقابات فی ایام عبدالملک و ولایة الحجاج بن یوسف بن الحکم بن ابی عقیل للعراق؛ **انجام**: و اختصم بنو غیرة فی میراثه فاعطاه النبی (ص) وهب ابن امیة بن ابی الصلت و ولد چشم بن ثقیف حطیط بن چشم، فولد حطیط چشم، و الله اعلم بالصواب.

نسخه اصل: رئیس الکتاب در سلیمانیه، ش ۵۹۸. قسمت دوم؛ خط: نسخ، کا: احمد بن حسن دهمشاهی، تا: شنبه ۲۰ ربیع الاول ۱۱۲۳ق؛ از روی نسخه‌ای که احمد بن محمد بن عبدالله بن ابی بکر موصلی دمشقی شافعی سیماسطی در دمشق برای خود نوشته و در روز عید اضحی ۶۵۹ق از آن فراغت یافته، سیماسطی نیز نسخه خود را از روی نسخه‌ای نوشته که در صفر ۳۹۵ق کتابت آن در مصر به پایان آمده، مصحح، دارای نشان بلاغ؛ ۶۲۹ گ، ۳۷ سطر [عکسی ف: ۲-۱۲۹]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۴۵۷

نسخه اصل: کتابخانه سلطنتی رباط-مصر ۲۵۱۸. جزء چهارم و از نسب بنی عدی بن کعب بن لوی تا پایان کتاب؛ خط: مغربی، بی‌ک، تا: ۱۰ شعبان ۱۲۰۶ق؛ از روی نسخه اصل، مصحح، مجدول؛ ۴۷۴ص [عکسی ف: ۴-۲۸۳]

● **انسب افغانان / فارسی**

ansāb-e afqānān

همت خان بن رحمت خان

hemmat xān ebn-e rahmat xān

رساله کوتاهی درباره نسب افغانان، مؤلف در پایان چون از انسب افغانان فراغت حاصل نمود از نسب و حسب اجداد خود که از قوم عمر خیل اند یاد کرده است. در همین قسمت است که از احوال اجداد و پدرش یاد می‌کند و از خود نام می‌برد.
[فهرستواره منزوی ۸۲۴/۲-۱۰۹۴ (چند رساله در این موضوع معرفی شده)]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۳۴۷۷۴

آغاز: الحمد لله علی کل حال و الصلوة علی محمد و آله. اما بعد بدان که این رساله ایست در تحقیق حسب و نسب افغانان چون بعضی نافع و ناقص عقل به سبب عدم علم و نارسائی فهم و عدم اطلاعا بر کتب تواریخ در نسب ایشان طعن بیجا می‌کنند لهذا این چند اوراق در بیان نسب افغانان از کتب معتبره تواریخ بر آورده نوشته شد تا بدانند که ایشان بنی اسرائیل اند و از اولاد طالوت بامین ابن باقرین برادر یوسف (ع)؛ **انجام**: دم زدن نتوانند و الله عالم الغیب و الشهادة و العلم عند الله الملک العلام.

خط: نستعلیق، کا: وارث خان، تا: چهارشنبه ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۲۱ق؛ در اول و آخر نسخه عبارت «یا کیکیج» دیده می‌شود؛

فهرستگان نسخه های خطی ایران (نخ)؛ جلد پنجم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران؛ سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری